

VIATT, aktaras. CHICAGO, ILL. Grafistas. Praszom te uzgadinoti. KAS CHICAGO, ILL. of Lake grafistas. avicze, Chicago, Ill. S K A. WICZE, Continental B... PAKAJUS No. 5. itur Dirbtuve. Kuflewski, rial Building, Room 1013 opas Washington. ir Merginos. Dr Joseph L. Abt.

SANVAITINIS LAIKRASZTIS „KATALIKAS” Iszeina kas Ketvergias, Chicago, Ill. KASZTUOJA ANT METU: Amerikoje \$2.00 In Usmarij \$2.50 Proneumerata turi but isz kalno uzmoketu. „Katalikas” spaudina visokias knygas, konstitucijas ir ktokius drukus, lietuviskais, lenkiskais ir angliskais. Darba atlieka gerai greitai ir pigiai. Uzsiraszant „Katalika” reikia ir praneumara Jragcia priisiuti. Prisiusdami pinigus visada uzdekoti tokia adresa: JONAS M. TANANEVICZ, CHICAGO, ILL. 8244 SO. MORGAN ST.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY „KATALIKAS” Published every Thursday at Chicago, Ill. Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and other languages. Tel. YARDS 1080. SUBSCRIPTION \$2.00 A YEAR Rates of Advertising: One inch once \$0.50 One inch one month \$1.00 One inch per year \$10.00 All communications must be addressed: JOHN M. TANANEVICZ, PUBLISHER 8244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

→ Savaitinis laikraštis pašvęstas reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje. ←

No. 34 CHICAGO, ILL. 23 d. Rugpjūčio (August) 1906 m. Metas VIII

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Rusijoje.

Kariškieji teismai. Rusijoje kariškieji teismai turi dabar užtektinai darbo. Pirmą pirmiausiai jie yra priversti išnagrinėti bylą dviejų tukšantių kareivių, kurie likosi suareštuoti už dalyvavimą Kraustadto ir Sveaborgo maistuose. Visiems yra gerai žinoma, kad Rusijos kariškųjų teismų sanariai visiskai neatsižymi savo jautrumu ir jie ištikro su mielu noru prsmertų visus „maistininkus“ ant pakorimo arba ant sušaudymo, jeigu ne tas, kad tokia didelė surinkta ekzekucija būtų nepageidaujama iš praktikos atžvilgio. Iš pat-pradžią kam-gi jie lieps šaudyti? Tuo tuksandūsi žmonių, arba kam lieps karti? Ar kareiviams? O jeigu jie nepanorės? Priegtam žinia apie tokias baisias ekzekucijas, išsiplatinus po visą Rusiją, galėtų labai greitai išaukti kareivių maistus, o su kiekvienu sykiu padidintu tarp kareivių neužsigandy-mą. Užtai augėsiuose rateliuose yra tvirtinama, kad kariškųjų teismų ištamės bus gana švelnios. Caras jau pakyrė dvi komisij, kurios po vadovystės dviejų generolų ir dviejų admiralų turi iširti vis-sas tarp kareivių maistų prie-zastis. Nėra abejonės, kad tievi komisijai visą kaltę numes ant oficerių, o kareivius perstatys kaip tomsiū minią, kuri ima dalyvumą maistuose per savo kvailybę ir už tai ji yra neatsakanti; toliaus jįi nusiramj ir bus galas maistams.

Kuomi atsiduoda tie mirti-mi baudimai kareivių maisti-ninkų -- nelabai seniai persit-krinko admiraolas Skridlov, nes jis pereitį sąvaitę buvo išdavęs žiauriam ant sumisūsi-jų „Kniaz Potemkin'io” jurei-vių istarmę. Tokis brudejimas ištiko Sevastopolio igulo-je, kad „godotinis” admiraolas pasiskubino persinektis iš Se-vastopoliaus į Odesą, idant buti truputi toliaus nuo savo pavaldinių. Norints dar prie atvirojo maisto nepriejo, tai vienok pasirodė, aiškn, kad pasmerktųjų žudymas yra ga-na paoujingu daiktu. Už tai caras ketina jau nežudyti: jisai nori jau „susimylėti”. Tuo labiaus, kad nuostabus dalykas atsitiko su aktais, kurie lytėsi jųjų bylos: žuvo kaip kamparas be pipirų. Eina girdas, kad admiraolas Skrid-lovas paėmė juos su savimi augščiau minėtoje į Odesą ke-lioneje ir pakeliui įmetė juos į vandenį.

Gelsingforse, kaip girdėti, kariškasis teismas pasmerkė mirio per sušaudymu oficerių ir penkis kareivius. Istarmė jau išpildyta. Revelytėsi byla jureivjų, kurie pakėlė maistą ant skrai-dolio „Pamiat Azova”. Viso miesto darbininkai streikavo iki 11 dieniū šio mėnesio, idant tokiu būdu apkaltintiems iš-reikšti savo užuojautą (simpa-tiją). Mintuojami kariškasis teismas pasmerkė mirio du revolucionieriškos partijos squariū už pasikėsimus ant caro urėdinknų.

Penkerių byla. Idant supažindinti godotius skaitytojus su tomi, kuomi ištikro yra kariškasis teismas

Rusijoje, daleidžiamie sau pa-pasakoti kai-kurias teip vadina-mosios „penkerių bylos” smulkmenas.

Šių metų sausio mėnesio li-kosi užmūstas Novominskio pavieto viršininkas, Onočekvič. Pasikėsintojas tris kartus sovė akyaizdoje pačios, vaikų, vežėjo ir akiesmirksny je be jokio pėdsakio išny-ko. Policija pradėjo tyrinėti, suareštavo kelis žmones, ku-riuos vienok greitū laiku pa-liuosavo iš kalėjimo. Rodėsi, kad toji byla, kaip daugelis kitų, pasiškis užmesta iš prie-zasties užmušėjo nesuradimo.

Praslinko porą mėnesių. Štai staiga tulas iš Novomins-ko žydas pranėsė Varšavos policijai, kad jis žinās tuos Onočekvičiaus užmušėjus ir kad pasakysjū jų pavardės tikta tasyk, kuomet valdžia jį leis išvažiuoti į užsienį, kur jisai galės pasislėpti nuo revo-lucionierių pagiežos. Delei Chorovič'io išdavimo, likosi suareštuota penki jaunikačiai, kurie tarpiskai, ar betarpiskai turejo neva dalyvauti toje už-mušėjystėje. Chorovič'ius greitū laiku išvažiuojo užsienin, tur-but net į Palestiną. Pereito mėnesio pradžioje jie likosi pėsankiti kariškn teismam, kur vadovavo generolas Švaikovski's, ant kurio gyvybės potam Varšavoje teip papildytas pa-sikėsimas.

Chorovič'us kaip pasirodė, buvo kelis sykius areštuotas už vogimą ir apgavimą. Liu dytojai paaiskino, kad Choro-vič'ius prisipažino kalboje, kad jisai išdavė tuos jaunika-čius visiskai neteisingai su tuomi tikslu, kad išgauti nuo vieno iš apkaltinamųjų jauni kaikiū tėvo pinigų. Tyrinėjima-mas parodė, kad Chorovič'iaus liudymas, kad jis matęs užmu-šėjus per stiklines duris, yra netikras, nes iš lango to maty-ti negalima.

Pati, dukta ir užmuštojo ve-žėjas pripažino, kad šandē tik-tai vienas žmogus kad joje veido ruožius jie gerai atmena, tečiaus tarpe šitų penkių jauni-kaičių nėra to užmušėjo. Prie-gtam likosi pristatytos ge-rų-geriausias apie tariamuosius kaltininkus atestacijos. Vežėjas, kuris laike užmušimo netoli pravažiavo ir gerai ma-tė visą atsitikimą, teipogi iš tų jaunikaikiū nē vieno nepa-žino.

Nežiurint į tai, teismas po trumpak apsparsnymū pas-merkė tuos nekaltus jaunika-čius ant mirties. Vienok iš-tarmė likosi dar nepildyta, idant tenai tarp „mylimųjų” gvardistų užmiršti apie slogi-niančias jojo galvų rupestis.

Gydnutė despotai. Gruzynų laikraštis „Lampa-ri” iš Semachos pranėsia apie sekantį jdomų faktą: „Vienas iš vietinių mullų (kunigų) Chadži Rachid Abdulajev, surado originališką carisko despotizmo išgelbėjimo budą. Jisai priruošė 10 atskirų mil-telių ir nusuntė juos carui į Peterburgą su sekancio turi-nio laišku: „Visų-šviesiausias Viešpa-tie! Kasdieną išryto ant tūš-čio pilvo sunaudokie vieną iš šitų mitelių ir tvirtai tikėkie į Dievą ir į manę, Jojo ant žemės pasiuntinio, kad niekas ir niekuomet neturės tiek pa-jiegių atimti nuo Tavęs Tavo viešpatavimą ir patvaldybę, noris visas pasaulis stotų priešai Tave.”

Netrukus vietinė valdžia aplaikė tokią telegramą: „Meldžiū išreikšti tam ku-nigui mano nuosirdų dėkingumą ir suteikti jam išsiųstą iš Peterburgo aukšinį laikrodė-lij.”

Polietistų mirtis. Pereitą ketvirtadienį (ket-vergence), t. y. rugpjūčio 15 d. Varšavoje atsibuvo kruvinoji diena. Revolucionierių parti-ja išpildė ištisą ant policistų gyvybės pasikėsimų eilę, nō redami akceršyti jiems už tai, kad kelionis dienomis atgal tapo suareštuota dešimtis visiškai nekaltų darbininkų, gvy-nusiujų Pragos priemestyje. Tie pasikėsimai likosi pa-pildyta vienu laiku daugeliose miesto dalyse. Diena buvo labai giedri. Bažnyčios buvo pripildytos, o žmonės didelė-minios miniomis išvažinėjo iš miesto. Gatsvės viešpatavo ramybė ir niekas net nē ma-nyti nemanė, kad teip kruvini atsitikimai rengėsi toje dien-je. Ir tiktai apie pirmą va-landą po pietų pradėjo pareiti pirmutinės žinios. Abelnai Varšavoje likosi nužudyta 31 policistas ir 18 sunkiai sužeis-tų o iš miesto gyventojų už-mušta 15 ypatų, 70 sunkiai sužeistų ir 95 lengvai sužeis-tų.

Tokios pat žinios parėjo iš Radomio, Kijevo, Lodziaus, Plocko, Ivanovskos ir Sama-rkos. Abelnai imant, rugpjūčio 15d. tapo užmušta 63 ypatos, o apie du simtu sunkiai suzeista. Teip tai prasidėjo „dyklykais” care, kuris išsirinko gražiųjų mieste „Krasnoje Selo” vieta, idant tenai tarp „mylimųjų” gvardistų užmiršti apie slogi-niančias jojo galvų rupestis.

Naujas pasikėsimas. Pastarose dienose Varšavoje likosi papildytas ant generolo Skalono gyvybės pasikėsimas su bombų pagelba. Sko-lonas nepasilikio sunkiai su-zeistas, bet bombos sprogiams iššaukė pas jį tokį staigų sme-genų sujudimą, kad gydytojai labai bijosi apie jo gyvybę. Pasikėsiminio smulkmenos yra sekancios:

Generolas Skalonas važiavo Natalino gatve. Arkliai bė-go zovada. Staiga sprogo bomba -- viena, kita ir trečia. Truko jos su negirdėta spēka prie gubernatorių veži-mo, tečiaus nesužeidė nē Sko-lono, nē jo vežimo. Vežėjas nesidairydams dar užkirtu

arkliams ir su nematytu greitu-mu staciai nudardėjo prie generolo buto. Kada tapo atidarytos vežimo durys, tai atrado Skalona jau be žado. Iš nedidelės galvojės žaidžios sriuven kraujas, bet žaizda buvo nepatėmijama. Po il-gesnių patyrimų pasirodė, kad Skalonas kencia ant smegenų sujudimo, iššaukto tvirtu bom-bų sprogiu. Jojo padėjimas yra gana grumojantis. Gydy-tojai mano, kad Skalonas gali išeiti ir iš proto. Pasikė-sintojai be pėdsakio išnyko.

Trumpesnės žinios. Revolucionieriai įsibriovė į Neves Aleksandro vienuoly-nų, nušovė archimandritą ir paėmė 300.000 rubl. ir daugelį brangių daiktų. (Neves Aleksandro vienuolynas likosi pastatytas dar prie caro Petro Didžiojo).

Maskvos kalėjime, politikos prasikaltelių skyriuje, ištiko labai smarkus sumišimas, ku-ris tapo nuslopintas tik tuo-met, kada valdžia sutraukė daugelį kariumenės. Dvylika maisto viršininkų likosi už-mušta, tuomet tiktai užviešpa-tavo ramybė.

Ant vienos mugės Sangosto sodžiaus, Rilsko paviete susi-remė sodiečiai su dragunais. Žmoniū minia užpuolė ant ku-nigaikiško Bariatyusko man-tos. Iš minios davė tris šūnus, po kurių pasipylė akmenų ga-lybė. Dragunai tris sykius papliuopa šovė. Taip užmušta šeši ir sužeisti tris sodiečiai. Pavieto viršininkas ir keli žemesargiai likosi drūčiai ap-daužyti. Ramybė sugrąžinta.

Is Padoliaus gubernijos pran-ėsia, kap tenainiai sodiečiai, dažinoje apie dumos paleidi-ma, ant savo susirinkimū nu-tarė iškovoti sau luosybę ir žemę.

Prie geležinkelio stoties yra taisyta nuosava geležinkelio elektros stotis. Pakol yra tik l mašina, duodanti šviesą ir kilnojanti važtą per tunelių, tuojaus bus pastatytos dar dvi mašini, tuomet bus sujungta vieliomis elektriška tarp Vil-niaus, Nauja-Vileiskio ir Lan-dvarovo.

Mieste priviso begalės dar-bininkų. Prasidėjus darbams prie žvėryno tilto, į vieno dar-bininko vieta siulos po 50 kandidatų--neturinėčių darbo darbininkų.

Nuo liepos 14 d. lig 21 die-nai Vilniuje tiek sirgo ypatų limpančiomis ligomis: rau-pais 4, jedra 2, skartina 12, difteritu 1, kokliušų 3, de-zenterija 2.

Kai-kurie laikraščiai pran-ėsia, kad nežilgo visuose mok-slo apskrčiuose bus įsteigtos moterų mokytojų seminarijos, panašios į dabartinės vyrų m-kytojų seminarijas.

Siomis dienomis Vilniaus spaustuvininkai buvo pakvie-sti spaustuvių inspektorius. Inspektorius spaustuvini-kams apskelbė, jog Vilniaus general-gubernatoriūs įsakę, kad jei kurioje spaustuvėje busjū spaudzinamas dumas atstovu išleistas Viborge at-sisaukimas, ar skyrim, ar ku-riamis laikraščiu, tai toji spa-sūtvė tuojaus busiant valdžios uždaryta, patis-sprastuvini-kai busjū teismam pšaukti.

Krasoms ir geležiniam ke-liams v,riausybės Vilniuje į-sakytą labai sekti ir žiūrėti priimant ir išduodant siunti-niai, kad nebutų krassa siunti-nejimi spaudzinti atsisauki-mai, kuriuos dumos atstovu-ria išleidė Viborge liepos 10 d. Rastieji atsisaukimai liepiama gubernatoriūs kancelerijon nešti. Pastutinėmis dienomis Vilniaus geležinkelio stotyje tų atsisaukimų apie 3000 su-turėta.

Liepos 29d. Vilniaus lageriuose 3-sai ir 4-sai Saratavo pulko bataljonas, kaip rašo „Lietu-visas Uk.” del netikumo viralo visai nevalgė pietų, išpilė visą valgyną iš katlių žemėn. Iš-karsčiavę kareiviai jau buvę visų virtuvė bedaužę, bet atė-jęs tuo metu diviziono virši-nininkas šiaip teip juos nuram-dęs.

IS LIETUVOS.

Is Vilniaus.

Vilniaus gubernatoriūs gavo nuo vidaus dalykų ministerio aplinkraščių kuriame paliepta atšalinti iš žmonių tarpo pas-kaulas apie tai, buk žmonės bus duota žemė į nuosavybę, tam tikslui ministeris pasiulo pasigauti įvairių priemonių. Gubernijinėje spaustuvėje dabar spaudžia caro paliepimą apie dumos paleidimą, kuris paskui bus platinamas žmonių tarpe per bažnyčias ir vals-čius.

Vilniaus katedroje, sv. Stan-islavo bažnyčioje, kuri stovi ant tos vietos, kur buvo sen-lietuviško tikėjimo įstaigos, ir dabar uždžiojio altoriaus rusyje yra ano laiko aukuras. To rusio muro skliautai turis dar nuo senovės laiko su kal-kėmis užbaltintas teploines. Nežinomi artistai su peilukais kalkių tinką lupinėdami, tas spalvotas teploines atrado. Yra čia nutepti tie dievai ir žmonės ištiesiantieji prie jų rankas. Tas dalykas dro Jono Basanavičiaus rupestis buvo giliaus ištirtas ir aprašytas dar pernai „Vilniaus Ži-niose”. Tas dalykas svetimtau-čiams artistams nerupi, o mū-siskai tingi, idant nors kopija būtų nuimta nuo to žustancio senovės mūsų kulturos pa-likimo. Artistas toksai netikatai nuo Lietuvos amžiną garbę ap-turėtų, bet ir puikai pelyntū, nes ta toks nežinomas lig šiol paveikslas eitų plačiai per žmones.

lietuviškai; bažnyčioje gieda-ma ir kitos maldos laikoma lietuviškai. Matyti, čia ne-mažai dirbuojasi kun. Šim-kunas, platindamas ir paturė-damas lietuvių kalbą. Gegu-dėms mėnesio pradžioje jisai buvo pasikvietęs iš Vilniaus Susiselpamosios lietuvių drau-gijos chorą; giedotojos buvo apsidarusios tautiškaiss dra-bužiais. Lietuviškos dainos la-bai patiko parapijos žmonės -- lietuviams, bet užtat nela-bai pamėgo sulenkėjusiems. Mokslo čia žmonės nebijo ir su noru skaito laikraščius ir šiaip-jau knygas.

Miestelyje yra 12 sankrovų; 2 iš jų ne žydu, tik gaila, ko-del ant tų dviejų sankrovų nėra lietuviškų paraušų, Alu-džių yra bent trys.

Paskutinio metu įviso labai daug policijos: 8 sargybiniai ir vienas urėdninkas. Netu-rėdami darbo jiesko tik kliau-čių, kad prie ko--nors prikibus. Ir nėra ko stebėtis, kad šitie šneliai plėšia ir vargina žmo-nes: pats buvusias Širvintų pristovas Silmanavičius daug pikčiaū už juos elgsėsi. Žmonės ir dabar jį tebekeikia. Teisybė, ir iš pačių žmonių atsiradavo visokių nenaudė-čių ir įdavėjų, kaip antai bu-vusis vaitas Roževskis ir se-kiunias Kvetkauckas. Juodu, kad jie kurioje spaustuvėje busjū spaudzinamas dumas atstovu išleistas Viborge at-sisaukimas, ar skyrim, ar ku-riamis laikraščiu, tai toji spa-sūtvė tuojaus busiant valdžios uždaryta, patis-sprastuvini-kai busjū teismam pšaukti.

Krasoms ir geležiniam ke-liams v,riausybės Vilniuje į-sakytą labai sekti ir žiūrėti priimant ir išduodant siunti-niai, kad nebutų krassa siunti-nejimi spaudzinti atsisauki-mai, kuriuos dumos atstovu-ria išleidė Viborge liepos 10 d. Rastieji atsisaukimai liepiama gubernatoriūs kancelerijon nešti. Pastutinėmis dienomis Vilniaus geležinkelio stotyje tų atsisaukimų apie 3000 su-turėta.

Liepos 29d. Vilniaus lageriuose 3-sai ir 4-sai Saratavo pulko bataljonas, kaip rašo „Lietu-visas Uk.” del netikumo viralo visai nevalgė pietų, išpilė visą valgyną iš katlių žemėn. Iš-karsčiavę kareiviai jau buvę visų virtuvė bedaužę, bet atė-jęs tuo metu diviziono virši-nininkas šiaip teip juos nuram-dęs.

Is Kauno.

Liepos 29 diena Kaune va-karo apie 7 val. Levando spaustuvėn atėjo 20 vyrų. Spaustuvės prižiūrėtoms je-parodė raštą, kad Kauno žydų sionistų partija reikalaujanti spauszinti buvusiujų dumas atstovų į žmonės atsisaukima. Visos durys buvo uždarytos, ir atėjusieji pradė-jo rinkti atstovų atsisaukima. Tuojau apie tai gavo patirti policija, ir netrukus buvo nu-siūsti spaustuvėn sargybiniai. Bet, prieš pat ateinant sargy-biniams, tie 20 vyrų išpruko, palikę nepribaigtą rinkti ma-nifestą. Ta, kas buvo surinkta manifesto, policija tuojaus iš-ardė.

Musninkai (Viln. gub.)

Musninkų miestelis nedide-lis, bet švarus ir sveikas. Baž-nyčia murinė, tik labai apleis-ta, kaip iš vidaus, teip ir iš-oro. Kunigas seniai jau ran-čioja bažnyčiai taisyti pini-gus, bet kiek surinkta, dar ligiol neapskelbė. Parapi-jos žmonės beveik visi kalba

beržinių malkų siekseniū reikdavo mokėti 6. r., dabar gi jau 12 ima. Dvaruose algos bernams labai mažos, trobos gyventi netikusios, darbo gi daugybė.

Is Pagiriu (Kauno gub.)

Liepos 15 d. Pagiriuose at-sibuvo lietuviškas vakaras. Artistai-myletojai vaidino komediją „Dėdė atvažiavo” ir „Nepadėjus nēr ko kasti”. Vi-si artistai atliko savo roles gan gerai, jei bent tik tą galima už-mesti, kad kai-kurie artistai perdang tyliai kalbėjo ir to-liaus sėdėtinomis nelabai gir-dejosi. Vaikų duetas ir dekla-macijos visiems labai patiko. Nemažą įspudį ant klausytojų padarė dainos. P. Juto ve-damas choras gan puikiai pa-dainavo keletą dainelių, ku-riuos visiems labai patiko.

Čia reikia dar pridurti, kad Ukmergės paviete daug yra dvarelių, kurių savininkai ex-lietuviai; jie namie kalbasi lenkiškai ir savo įtekme ne-mažai ukininkų pritraukė prie lenkystės. Jau ir sodžiuose tankiai girdėt lenkiskas zar-gonas.

Lietuviškas vakaras Pagiriuose, kurs įvyko per rupestį vietinio klebono O., padarė pirmutinį žingsniū prie tauti-ško susipratimo. Artistai-myletojai buvo lietuvių ligsiol nevertuosiejie lietuviškos kal-bos, ką galima buvo pastebēt deklamuojant ir vaidant. Garbė jums pirmieji!

Is Aluntos dvaro (Kauno gub.)

Liepos 16 d. apie val. po pietų atėjo Aluntos dvaran keturi ginkluoti jauni vyrai. Vienas iš jų pasilikto atšlai-mē, o tris jėgė vidun sutiko tarną, nuo kurio grasinamū revolve-riais pareikalavo, kad pasaky-tų, kur kamisoriaus kambaris. Nusigandęs tarnas parodė ka-misoriaus kambari. Tuomet vienas paslikto prie tarno, o du jėgo į kamisoriaus kamba-rį. Kamisorius buvo tuo laiku tik ką atėjęs iš lauko ir matė tuos vyrus, bet jis manė, kad tai darbininkai. Jėgė kamba-rin jie pareikalavo, nuo kamis-oriaus 500 rublių, bet kad šis tiek neturėjo, tai pasikankino 235 rubl., kuriuos rado stal-čiuje. Be to dar atėmė nuo kamisoriaus revolverį ir pen-kiais šviviais šautuva. Kami-sorius prašė, kad paliktų jam šautuva, nes nemonkėšja jo var-toti, bet šie atsakė, kad komi-tetas žiniosias, kaip jį vartoti.

Pasirašė kamunistas-anar-chistais esą. Išėję iš dvaro spruko arti-miausias miškan.

Aluntietas.

Is Antaleptės (Kauno gub.)

Liepos 14 d. buvo čia vals-čiaus sveiga rinkti iš savo tar-po vieną atstovą į pavieto že-mės dalinimo komisija. Svei-goje buvo ir žemiečių viršini-kas. Valstiečiai atsiska-kė rinkti atstovą; jie sakė, kad agrariš-ko klausimo išrisimo laukšja nuo Dumos, o pavieto žemės dalinimo komisijai jie atstovo nerinkšja. Zemiečių viršiniu kas pradėjo jiems aiškinti, kad Duma agrarišką klausimą dar negreit išrisinti, čia žemės dalinimas įvyksjū tuojaus, bet valstiečiai nepakulės žemie-čių viršininko ir atsakė jam: „Mēs vargome ligsiol, baigsi-me laukti ir lig gal, nors reik-ėtų ir keletas metų laukti”. Ir teip nieko nepesęs žemiečių viršininkas išsidangino iš čia.

Didelis žemės drebėjimas.

Pietinėje Am-rikoje mieste Valparaiso, Chili, pereitą ket-vergį į petyčią atsibuvo di-delis žemės drebėjimas. Apie atšuntą valandą vakare davėsi atjausti pirmutinis drebėjimas o už keliolikos minučių užstojo naujas drebėjimas, kurio spē-ka buvo labai didelė. Granito uolos, ant kurių stovi miestas, it bangos judinosi. Kitose miesto dalyse to uolos teip baisiai kratesi, kad trobos į gruvėsius subyrėjo. Miesto gyventojai išbėgiojo ant gat-vių, kurios akiesmirksnyje prisipildė tukščiančiais žmo-nių, apimtųjų panikos baimę. Padėjimas pasidarė dar blogesniū, kad gazo dudos sutru-ko, o išeinantis iš ju gzas sprogdamas pagimdė -- gais-rą keliose vietose. Apie gaisro gesinima niekas nē nēmasēt. Kiekvienas kuogrečiaušiai bėgo iš miesto. Niekas nēmasēt apie tai, idant gelbėti tą, kas dar suatikytą nebuvo.

O tuomtarpu gaisras plati-nosi ir si visa savo pajėga naikino viena namų eilę po kitai. Keli šimtai ypatų žuvo gruvėsiuose, neaplaukė iš nie-kur pagelbos. Visa vaishinė miesto dalis sunaikyta. Katastrofa yra tokia pat didelė, kaip buvo keli mėnesiai atgal Kalifornijoje.

Antrytojaus diena buvo giedri ir tiktai po saulės švie-siai galima buvo užtėmty nuo-stolio didumą. Daugelis trobų sylginta su žeme. Gatvės yra pilnos plytelių ir visokių gelž-galių, teip kad jokia komuni-kacija nėra galima. Visą tą dien-ą ugnis plėtojosi, nekunami nesulaikoma. Nedaugelis visa-me mieste liko trobų, kurios nebutų sunaikytos arba labai sugaldytos. Septynios didžiau-sios gatvės likosi visiskai su-naikytos.

Is visų beveik miestų par-šo žinios apie dideles nuoskau-das, kurios likosi padarytos per žemės drebėjimą. Žemės drebėjimas, kuris tęsėsi per 60 valandų atsibuvo ne tik Chili, bet Argentinoje ir Santiago. Valparaiso mieste užmušta yra 2.000 ypatų, sužeistų 7.000 ir likusiuose be jokios pastogės 100.000. Mantos nuostoliai iš-nešė apie 250.000.000 dol.

Apart Valparaiso, tapo su-naikytia Chili valstybėje se-kanti miestai: Vina der Mar, San Felipe, Quillota, Ilapal, Vallenaar, Los Andes, Lima-che, Qulpque, Llai Llai, Quiltai ir Libat.

Valparaiso miesto šimtas tukščantių žmonių atsiranda po grynu dangumi ant arty-miausiuųjų kalnų. Jiems gru-muoja badas. Gelžkelis nepri-ena prie miesto, už tai maisto beveik visiškai nėra. Valdžia į visus uostas išleido paliepi-mus, idant laivai plauktų į Valparaiso miestą ir nuvežtų maisto. Tų laivų atplaukimo gyventojai su didele nekantry-bė laukia. Žmoniū upas yra labai baisus. Daugelis žmoniū išėjo iš proto. Tukščantiai motery apłsta baisiai klykda-mos:

Pasaulio pabaiga artinasi! Labiausiai kencia vargingi žmonelei, kadangi beveik vargšų apgyventos miesto da-lysi liko visiškai sunaikyta. Turtungujū namai, stovintieji ant augštesniųjų vietų, nedaug nukentejo. Valdžia kviečia žmones gelbėti nelaiminguo-sius.

LIETUVAITĖ

APYSAKA

Juozas Krietkovskio.

Guldė P. G.

Tąsa.

— Kas tai yra mano miela? užklauso savo pačios, stovėdamas priešai Marytės kambaryje.

Paėmęs laiką, jis perskaitė, suraukė kaktą ir užsimastė.

— Ką tu tu at sakai, mano mielas? — suksiedama ant krutinės rankas užklauso pati.

Liubavyčius atsėdėjo ant kedės, atrėmė galvą į delnus ir ištarė:

— Turbut teip Dievas norėjo, reikia visumet prie jo noro taikyties. Vienok aš nekuomet nesprendžiau; kad Boleslovas būtų teip lengvaimanantis. Tečiaus stojosi, teip Dievas turbūt norėjo.

Jisai pažiūrėjo į apsiverkusią savo pačią.

— Nesirūpykite, mano miela, nes tas nieko nepagalbės. Dievas mus neapleis, visumet Jame reikia turėti didelę viltį — ir pō valandėlei pridurė: — ar labai silpna yra Marytė?

— Aš pasiūčiau į Šalinę, idant parvežtų gydytoją.

— Oi tas žmogus... patsai nežinau kodėl, bet aš jam nepasitikiu.

— Kam, mano mielas? Ar Miškevyčiųini.

— Teip, aš apie jį kalbu. Parodykite man jo laišką.

Ponia Liubavyčienė padavė savo vyrui laišką. Jis peržiūrėjo jį tuos kelis sakinius, užsimastė ir išėjo.

— Kaip gaila, kad pulkininkas išvažiuo.

— Kodėl teip kalbi? Juk ir jisai čionai nieko nepagalbėtu.

— Tas teisybė, bet reikėtų parašyti Boleslovo tėvui ir prašyti jam, prie ko privėdė mus jo sunis ir kokį didelį iš tos priekas tiesime liudnumą. Pulkininkas galėtų tą viską drašiau pasakyti. Tai yra visiškai nepraktiškas pasiūlymas, idant sulaužyti savo duotąjį žodį. Tai yra nepadoru, godos žmonės teip nepasieigia. Boleslovo tėvas, jeigu yra godos žmogus, kaip ma sakė pulkininkas, padarė visai negarbingai, nepadoriai.

Ilgai dar apie tai kalbėjo Liubavyčiai; pertikrindami vienas kitą, jie sangailavo savo dukters, kadangi jie permatė, kad toji žinia labai gali užkenkti Marytės sveikatai.

Neilgai trukus atvyko ir Miškevyčius. Jisai sykų su tėvu nusidavė prie ligonės ir jojo patarmes jį su panieka nuo savęs atstumė ne žodžiais, bet veido reikšme. Teipogi jokių vaistų, nežurint j motinos mieldimus, j nenorėjo priimti. Užganėdintas Miškevyčius išvažiuo su taja vilčia, kad laikui bėgant jam pasisektų dėl savęs perlaužti merginos nenorą ir net daleido, kad su laiku jį pati per dekingumą už suteiktą jam pagalbą pristos prie jo ir pagaliau su juo apsisves.

Nuliudę gimdytojai nusiuntė prie Šarkos. Tečiaus ir tasai nieko nepagalbėtu, nes Marytės kentėjimai buvo morališki, ant kurių reikėjo tikrai atsakančių sąlygų.

Pirmą sykį Pakalnės dvarelyje atsilankė liudnumas. Buvusioji ranybė ir laimė, kurios pirmiau teip aiškiai atsimušė ant Liubavyčių veidų, prauzo voneje valandėleje. Kokia tai sunkenavė nukrito ant jų krutinė ir jie jautė savo padėjimo baismumą.

Net tą istyrusių žmonių protas neįstengė nuslopinti jų nusiminimo. Liubavyčius beveik klaidingai žiūrėjimo veize jį užvertkas savo žmonos akis, lyg kad jose įšokojo pagalbos.

— Mūsų Marytė yra serganti! — drebančiai balsu prakalbėjo j savo pačią — kas dabar bus? Oi, Dieve, kaip skaudžiai tu mus nubaudėi. Viktorija, gal tu kada nors jį užrūstina. Žmonelė mano! gal jis baudią mus už mūsų nuodemes?

Vargšė ponia Liubavyčienė, nieko neatsakydama, metėsi į jojo prieglobstį ir, nuleidus žemyn galvą, labai karčiai verkė ir negalėjo išstati nė vieno žodžio.

Paskui abudu atsilaukė ir ilgai melde Aušciausioje, idant Jisai suteiktų jiems pagalbą. Pagaliau atsistojo, o sunkus aimanavimas išsiveržė iš jų krutinės. Turbut jiems pasidarė daug lengviaus, nes, nusišlusę nuo akių ašaras, įėjo į Marytės kambarį.

Rodosi, kad ligonė miegojo, tečiaus sunkus ir nepaprastas jos kvėpavimas liepė jiems apie tai paabejoti. Lengvi jos judėjimai, netvarkiai išmėtyti plaukai, parrandonavęs nuo karšcio veidas, tvirti širdies mušimai — viskas tas rodė, kad Marytės protas, nustelbtas baziomis mintimis, buvo to nusilpimo priežasčia. Tokiuose atsitikimuose miegas yra būtina reikalingas.

Gimdytojai ilgai jį žiūrėjo kiekviename lengvesneme jo sudejavime jė tikėjosi surasti buvusios ranybės sugrįžimą. Ant valandėlės Marija visiškai nutilo. Rodėsi, kad ji jau pasimirė. Prisiškę klausėsi jos kvėpavimo, kuris buvo lengvas ir beveik jau liuosas.

Liubavyčius, lyg kad jau dėkavodamas Apveizdai už tą mažą vilties spindulį, atsilaukė prie Marytės lovos, pakėlė savo ašarotas akis į dangų ir bučiavo savo nelaimingosios dukters drapanas.

Tečiaus jį tikrai tiespanašia ranybė nustelbė sunkų savo dėjavimą, kuris dabar su didesne dar spēka išsiveržė iš jos krutinės, staiga jį pabudo ir, baisiai rėkdamas, šoko iš lovos, ant kurios atsėdėsus, žiūrėjo į tava, į motina, kaip lyg į svetimas sau ypatus.

Vienoje valandėleje jos veidas užsidenę išgąstingu baltumu. Mergina pažiūrėjo į savo gimdytojus su kokia tai nuožmia išžiura, paskui jį pervedė savo akis per lovos kojį išmarginimus, per sieną, lyg kad įšokdama kokio tai pamėsoto dailto. Pagaliau nutvėrė Dievo Motinos paveikslą, užkabytą ant jos kaklo, drūčiai prispaudė prie savo burnos ir vel nusilpus parvirto ant lovos.

Sunku yra persistatyti vargšų gimdytojų padėjimą. Iš Marytės išžiuros pažino, kad jų mylimoji dukterėlė, kurios laimę ir ranybę statė aušciau už savą gyvenbę, kurioje tikėjosi sulaukti tokios malonios sau ateities, kurią jie teip labai augstin...

Teisiejas name niekas nežinojo su kokių tikslu jisai važinėdavo, motina ir sesuo nedrįso apie tai jojo klausinėti. Teisėjus turėjo tikrai vieną istikimą sau draugą. Juoni buvo Abomas Sakalas, padorus, kiltas, buklus bajoras. Nuo pačios kukdikystės jėdu buvo prielankūs vienas kitam.

Teisiejas aiskindavo ir pamokindavo Sakalą, noriai suteikdamas jam pagalbą kiekvienaame atsitikime, už tai ir Sakalas su visa savo vėle buvo atsidavęs teisėjui, kuris tikrai jam vienam papasakojo apie savo kentėjimus; vienok ir Sakalas neįstengė suraminti savo mylimojo drango.

Išvažiuodamas teisėjas įsakdavo Adomui, idant jisai saugiai tėtų jį gydytoją Miškevyčių. Sakalas tave ir pasidarbavo. Tuojau nuvažiuo į Šalinę prie savo sesers, nuo kurios aplaikė daugelį žinių apie Miškevyčius; tečiaus to jam neuzteko.

Sakalas, turėdamas pažintį su krasos užveizdėtoju Degučiu, užvažiuo ir pas jį, o kalbėdamas su juomi apie Marytės ligą toje mintyje, kad aplaiykta nuo Boleslovo Pakalnėje žinia buvo persiųsta per Degutį ant Liubavyčių vardo, jis priminė, kad tas laišką buvo to viso blogumo priežasčia.

Degutis užsimastė, padėjo prie lupų pirštą ir žvairai žiūrėjo į grindis.

— Apie ką teip svarstai, tamsta Deguti? — užklauso Sakalas.

— Noriu atminti sau, bet rodosi ma, kad jokio Liubavyčių laiško nebuvo.

— Kaip tai, gal tu manai, kad aš meluoju? dievaži, teisybė. Kaip tikrai perskaitė tą laišką, tai staiga ir usirgo. Tu tave esi kaltas.

— Kaip gi? — su nuostebe užklauso užveizdėtojas.

— Istiesu, kad krasos užveizdėtoju būtų buvęs ne Degutis, tai tas laišką būtų neatėjęs į Pakalnę. — Priegtam juokaujant jis pridurė:

— Už šitą darbą Dievas nubaus tavę.

Degučiai rodėsi, kad jis istikro yra kaltas, nedasiptrotėjo net, kad Sakalas juokauja.

Dievo bausmė stojo jam priešai akis, jisai pradėjo mąstyti apie savo serguliuojančią pačią ir mazus vaikelius. Už tai paško nuo Sakalo ir, pridėjęs ranką prie krutinės, ištarė:

— Dievaži, tai yra nemano kaltė, čionai greičiau bus gydytojas kaltė.

— Kokio gydytojus? — žingėdžiai užklauso Sakalas.

— To, ką gyvena Šalinėje. Jisai ma paliepė, idant aš siūšciau jam visus tuos laiškus, kurie bus rašyti ant pulkininko ir Liubavyčiaus vardo; aš-gi jo ir paklausiau.

Padaręs tokį patyrimą, Sakalas sugrįžo prie teisėjo ir suteikė jam tas žinias. Iš to jėdu nusprendė kad gydytojas ne be pamato parėkalavo iš Lenkijos laisvą, rašytą ant Liudavyčiaus vardo.

Teisiejas nuvažiuo prie krasos užveizdėtojus ir rušiai įsakė jam, idant jisai joki būdu nedrįstų siųsti laiškus Šalinėn, jeigi tie bus rašyti ant Liubavyčiaus vardo. Teipogi jam jis prisunė porą maišų javų, davė truputį pinigų ir prispirytė Degutį, idant jisai, jeigu tik ateis panašus laiškas, pats nuvežtų Pakalnėn ir atiduotų jį Liubavyčiaus rankas.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Atlikęs tokį darbą, teisėjas sugrįžo namon truputį linksmesuis, negu buvo paprastai, pabučiavo motinai ranką, paglamonoję senute, lyg atlygindamas joms už tuos priklusus, kuriuos jisai nesyk joms padarė. Su jomis jisai kalbėjo ir apie Marytę.

Gulivero kelionės

Į NEŽINOMAS ŠALIS.

Guldė P. Žemutis.

Tąsa.

III.

Pimutinis mano paliuosavimui prašymas buvo apie leidimą apžiūrėti Mildendo miestą, tos šalies sostapilę. Valdovas sutiko ant to, bet tik su ta išlyga, idant aš jokios skriaudos nedaryčiau sostapilės gyventojams. Žmonės apie mano tokį pasirizimą likosi per apkelbimus perspėti. Muras, kuriom apsupas miestą, yra pustrėčios pėdos augšcio ir vienuolikos colių storio. Tą mūrą dailino stiprus bokstai, kurie stovėjo vienas nuo kito ant dešimtis žingsnių atstu. Įėjau per vartus nuo vakarų pusės ir mažuteliais žingsneliais įėjau pirmyn dvejomis svarbiausiomis gatvėmis, turėdamas ant savęs tikrai trumpą kužą, nes bijoju, idant švarko skvernais neuženkenčiau troboms. Eėjau su didžiausioju atsargumu, idant nesumindžiočiau kurio nors iš gyventojų, likusių dar ant gatvės, nežiurint nė į aštrų įsaką, kuriom išgrąsino, idant visi laike mano praėjimo būtų savo namuose. Languose, ant gonkų, net ir keliulubiniu trobų stogai buvo pripildyti žmonėmis; iš to aš nusprendžiau, kad tasai miestas yra gerokai apgyventas. Jis yra ketvirtainiai pastatytas. Kiekvienas jo šonas turi apie penkis šimtus žingsnių ilgio. Tiedvi didžioji gatvė, kuriom aš eėjau, turi penkis pėdas platumo, viena kita persikerta ir dalina miestą ant keturių lygių dalių. Mažesnės skersgatvės, kurioms aš negalėjau pereiti, turi nuo dvylikos iki keturiolikos colių tatumo. Visame mieste gali sutilpti apie penkis šimtus tukstančių žmonių. Trobos yra pastatytos ant trejų ir ketverių lubų. Sakrovis ir prekyvietės yra užtiktnai apveiztos prekėmis.

Valdono rumas riogo miesto viduryje, t. y. toje vietoje kur susiduria tiedvi svarbiausi gatvi. Rumas yra apjuostas muru ant dvidešimtis trijų colių augšcio. Jo didenybė daleido man pereiti to muro viršū, delei apžiurejimo rumo iš visų pusių. Aš panorėjau pamatyti kambarius, kuriose gyvena valdovas. Delei to tiklo aš labai atsargiai prisitartinau prie rumo, o atsigulęs ant žemės ir prikišęs veidą prie visų pirmojo augšcio langų, kurie tyčia buvo atdaryti, mačiau puikiai ir brangiai papuostas svaitines, negu sau persistačiau. Svaitinėse mačiau valdoną su savo žmona, jų vaikus ir didelį puikiai apreduytų palydojų būrį. Valdonė maloniai ir nuosirdžiai į mane nusisųsėjo ir padavė man del pabučiavimo savo ranką.

Nepaduosiu čionai nuodugnaus, su visomis smulkmenomis, aprašymo apie to valdono rumo ypатыbes. Aš laikau jas delei platesnio veikalo, kuris jau beveik visiškai yra prirengtas prie atspaudinimo; jame talpintis: abelnas tos valstybes nuo pat jos užsidejimo aprašymas, visų valdonų istorija, karės, politika, teisės, mokslas ir tikėjimas, augmenys ir gyvunai, gyvenytojų budas ir papročiai ir daugelis kitokios įdomios ir naudingos medegos. Dabartinio mano tikslo dirbti yra aprašyti apie tą, kas su manimi atsitiko per istisą dešimtmėnė-inėje ypatingoje šalyje buviam.

Praslinkus antrai po mano paliuosavimui šavaitei, privatiškas valdono raštininkas, Beldress, atvyko prie manęs, kuriam draugavo vienas jo tarnaitis. Jisai paliepė savo vežimukui truputį ištolo palaukti ir meldė mane, idant aš su juomi neilgai malonėciau pasikalbėti. Aš norėjau atsigulti, kad geriau girdėti; tečiaus jis geidė, idant laike visos kalbos laikyčiau jį ant savo rankos. Jisai sveikino mane, kad aš palaikau paliuosuotas; priegtam pridurė, kad ir jis tave truputį

Valdono rumas riogo miesto viduryje, t. y. toje vietoje kur susiduria tiedvi svarbiausi gatvi. Rumas yra apjuostas muru ant dvidešimtis trijų colių augšcio. Jo didenybė daleido man pereiti to muro viršū, delei apžiurejimo rumo iš visų pusių. Aš panorėjau pamatyti kambarius, kuriose gyvena valdovas. Delei to tiklo aš labai atsargiai prisitartinau prie rumo, o atsigulęs ant žemės ir prikišęs veidą prie visų pirmojo augšcio langų, kurie tyčia buvo atdaryti, mačiau puikiai ir brangiai papuostas svaitines, negu sau persistačiau. Svaitinėse mačiau valdoną su savo žmona, jų vaikus ir didelį puikiai apreduytų palydojų būrį. Valdonė maloniai ir nuosirdžiai į mane nusisųsėjo ir padavė man del pabučiavimo savo ranką.

Nepaduosiu čionai nuodugnaus, su visomis smulkmenomis, aprašymo apie to valdono rumo ypатыbes. Aš laikau jas delei platesnio veikalo, kuris jau beveik visiškai yra prirengtas prie atspaudinimo; jame talpintis: abelnas tos valstybes nuo pat jos užsidejimo aprašymas, visų valdonų istorija, karės, politika, teisės, mokslas ir tikėjimas, augmenys ir gyvunai, gyvenytojų budas ir papročiai ir daugelis kitokios įdomios ir naudingos medegos. Dabartinio mano tikslo dirbti yra aprašyti apie tą, kas su manimi atsitiko per istisą dešimtmėnė-inėje ypatingoje šalyje buviam.

Praslinkus antrai po mano paliuosavimui šavaitei, privatiškas valdono raštininkas, Beldress, atvyko prie manęs, kuriam draugavo vienas jo tarnaitis. Jisai paliepė savo vežimukui truputį ištolo palaukti ir meldė mane, idant aš su juomi neilgai malonėciau pasikalbėti. Aš norėjau atsigulti, kad geriau girdėti; tečiaus jis geidė, idant laike visos kalbos laikyčiau jį ant savo rankos. Jisai sveikino mane, kad aš palaikau paliuosuotas; priegtam pridurė, kad ir jis tave truputį

Valdono rumas riogo miesto viduryje, t. y. toje vietoje kur susiduria tiedvi svarbiausi gatvi. Rumas yra apjuostas muru ant dvidešimtis trijų colių augšcio. Jo didenybė daleido man pereiti to muro viršū, delei apžiurejimo rumo iš visų pusių. Aš panorėjau pamatyti kambarius, kuriose gyvena valdovas. Delei to tiklo aš labai atsargiai prisitartinau prie rumo, o atsigulęs ant žemės ir prikišęs veidą prie visų pirmojo augšcio langų, kurie tyčia buvo atdaryti, mačiau puikiai ir brangiai papuostas svaitines, negu sau persistačiau. Svaitinėse mačiau valdoną su savo žmona, jų vaikus ir didelį puikiai apreduytų palydojų būrį. Valdonė maloniai ir nuosirdžiai į mane nusisųsėjo ir padavė man del pabučiavimo savo ranką.

Nepaduosiu čionai nuodugnaus, su visomis smulkmenomis, aprašymo apie to valdono rumo ypатыbes. Aš laikau jas delei platesnio veikalo, kuris jau beveik visiškai yra prirengtas prie atspaudinimo; jame talpintis: abelnas tos valstybes nuo pat jos užsidejimo aprašymas, visų valdonų istorija, karės, politika, teisės, mokslas ir tikėjimas, augmenys ir gyvunai, gyvenytojų budas ir papročiai ir daugelis kitokios įdomios ir naudingos medegos. Dabartinio mano tikslo dirbti yra aprašyti apie tą, kas su manimi atsitiko per istisą dešimtmėnė-inėje ypatingoje šalyje buviam.

Praslinkus antrai po mano paliuosavimui šavaitei, privatiškas valdono raštininkas, Beldress, atvyko prie manęs, kuriam draugavo vienas jo tarnaitis. Jisai paliepė savo vežimukui truputį ištolo palaukti ir meldė mane, idant aš su juomi neilgai malonėciau pasikalbėti. Aš norėjau atsigulti, kad geriau girdėti; tečiaus jis geidė, idant laike visos kalbos laikyčiau jį ant savo rankos. Jisai sveikino mane, kad aš palaikau paliuosuotas; priegtam pridurė, kad ir jis tave truputį

Valdono maloniai ir nuosirdžiai į mane nusisųsėjo ir padavė man del pabučiavimo savo ranką.

Valdono maloniai ir nuosirdžiai į mane nusisųsėjo ir padavė man del pabučiavimo savo ranką.

Kas link pirmųjų, tai turi žinoti, kad daugiau kaip nuo septynių dešimčių mėnulių, šioje valstybeje gyvenoja dvi milijonai priesiingi viena kitai draugijai: *Tramacksan* ir *Slamacksan*. Judvieji uzvardimai painia nuo augstų ir žemų apautuvų kurkų, kurioms jiedvi ir skiriasi. Kai kurie tvirtina kad augstosios kurkos yra sutikmesnės su mūsų senovės įstatymais. Tečiaus mūsų valdonas pasirizo naudoties tikrai žemomis kurkomis. Turbut turėjai progą matyti, kad jojo didenybės kurkos mažiausiai ant vieno *drurr* žemesnės, negu kurio-nors iš apsiuostųjų jįjį urėdinkų. (*Drurr* yra keturio liktoji colio dalis).

Tų dvejų draugijų nekentimas daėjo prie tokio laipsnio, kad nevalgo, negeria ir net nekalfa tarp savęs. Trameksanai perviršija mus savo skaičiu. Bijome tikrai, idant sumanus įpėdinis neturėtų kokio-nors pritraukimo prie augstųjų kurkų, ypač, kad labai lengva galima užtemyti, kad viena jojo kurka yra augstesnė už kitą ir už tą vaikščiodamas truputį šliu.

(Toliaus bus.)

(Toliaus bus.)

Szjpkorcziu Prekes:

Table with shipping schedules and prices for various lines including Hamburg American, Holland American, Anchor, Dominion, American, White Star, Amerikos gelezinkelis, Prusu gelezinkelis, and J. M. Tananevicze.

Geriausiai yra pirkti Szjpkortes „Kataliko“ redukcijoje, nes mes turim agenturas visu kompanij, geriausių linijū ir visu laivu in Europa, isz Europos ir visas dalis svieto.

Advertisement for J. M. Tananevicze, 3244 So. Morgan St. - Chicago, Ill. Includes text about emigrants and various services.

DR. COLLINS MEDICAL INSTITUTAS:

Advertisement for Dr. Collins Medical Institute, 140 W. 34th Street, New York. Includes text about medical services and a portrait of the doctor.

LIETUVAITĖ

APYSAKA Juozas Krietkovskio. Guldė P. G. Tąsa.

— Kas tai yra mano miela? užklauso savo pačios, stovėdamas priešai Marytės kambaryje.

Paėmęs laiką, jis perskaitė, suraukė kaktą ir užsimastė.

— Ką tu tu at sakai, mano mielas? — suksiedama ant krutinės rankas užklauso pati.

Liubavyčius atsėdėjo ant kedės, atrėmė galvą į delnus ir ištarė:

— Turbut teip Dievas norėjo, reikia visumet prie jo noro taikyties. Vienok aš nekuomet nesprendžiau; kad Boleslovas būtų teip lengvaimanantis. Tečiaus stojosi, teip Dievas turbūt norėjo.

Jisai pažiūrėjo į apsiverkusią savo pačią.

— Nesirūpykite, mano miela, nes tas nieko nepagalbės. Dievas mus neapleis, visumet Jame reikia turėti didelę viltį — ir pō valandėlei pridurė: — ar labai silpna yra Marytė?

— Aš pasiūčiau į Šalinę, idant parvežtų gydytoją.

— Oi tas žmogus... patsai nežinau kodėl, bet aš jam nepasitikiu.

— Kam, mano mielas? Ar Miškevyčiųini.

— Teip, aš apie jį kalbu. Parodykite man jo laišką.

Ponia Liubavyčienė padavė savo vyrui laišką. Jis peržiūrėjo jį tuos kelis sakinius, užsimastė ir išėjo.

— Kaip gaila, kad pulkininkas išvažiuo.

— Kodėl teip kalbi? Juk ir jisai čionai nieko nepagalbėtu.

— Tas teisybė, bet reikėtų parašyti Boleslovo tėvui ir prašyti jam, prie ko privėdė mus jo sunis ir kokį didelį iš tos priekas tiesime liudnumą. Pulkininkas galėtų tą viską drašiau pasakyti. Tai yra visiškai nepraktiškas pasiūlymas, idant sulaužyti savo duotąjį žodį. Tai yra nepadoru, godos žmonės teip nepasieigia. Boleslovo tėvas, jeigu yra godos žmogus, kaip ma sakė pulkininkas, padarė visai negarbingai, nepadoriai.

Ilgai dar apie tai kalbėjo Liubavyčiai; pertikrindami vienas kitą, jie sangailavo savo dukters, kadangi jie permatė, kad toji žinia labai gali užkenkti Marytės sveikatai.

Neilgai trukus atvyko ir Miškevyčius. Jisai sykų su tėvu nusidavė prie ligonės ir jojo patarmes jį su panieka nuo savęs atstumė ne žodžiais, bet veido reikšme. Teipogi jokių vaistų, nežurint j motinos mieldimus, j nenorėjo priimti. Užganėdintas Miškevyčius išvažiuo su taja vilčia, kad laikui bėgant jam pasisektų dėl savęs perlaužti merginos nenorą ir net daleido, kad su laiku jį pati per dekingumą už suteiktą jam pagalbą pristos prie jo ir pagaliau su juo apsisves.

Nuliudę gimdytojai nusiuntė prie Šarkos. Tečiaus ir tasai nieko nepagalbėtu, nes Marytės kentėjimai buvo morališki, ant kurių reikėjo tikrai atsakančių sąlygų.

